

Akademik Erteleme Davranışı Ölçeği: Geçerlilik ve güvenilirlik çalışması

The Scale of Academic Procrastination: Validity and reliability study

Gürbüz Ocak¹ Ramazan Bulut²

Received Date: 01 / 02 / 2015

Accepted Date: 01 / 04 / 2015

Öz

Akademik hayatta öğrencilere verilen görevlere ilişkin tutumlar, bireylerin o görevleri yapmalarına veya ertelemelerine neden olabilmektedir. Öğrencilerin verilen akademik görevleri ertelemelerini etkileyen çeşitli faktörler vardır. Bu faktörlerin ortaya çıkarılabilmesi amacıyla ilgili çalışmalar göz önünde bulundurularak akademik erteleme davranışını etkileyen faktörleri içeren bir ölçme aracının geliştirilmesi amaçlanmıştır. Araştırmada, genel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 381 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Yapılan analizler sonucunda geliştirilen ölçeğin dört faktörden oluştuğu saptanmıştır. 38 maddeden oluşan ölçeğin, birinci faktör ü 19, ikinci faktörü 10, üçüncü faktörü 5 ve dördüncü faktörü 4 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin alt faktörleri için madde toplam korelasyonları I. faktör için .803 - .526; II. faktör için .677- .492; III. faktör için .678- .502; IV. faktör için ise .481-.378 arasında değişmektedir. Ölçeğin toplam alfa katsayı değeri $\alpha=0.947$; alt faktörlerde ise bu değer $\alpha=,951-$,640 arasında değişmektedir.

Anahtar sözcükler: Akademik erteleme davranışı, öğretmen adayları, ölçek geliştirme

Abstract

In academic life, students' attitudes towards the duties may cause them to fulfil these duties or delay them. There are various factors which cause students to delay these academic duties. It is aimed to develop a scale which includes these factors which effect the academic delay behaviour by taking into consideration the related studies in order to find out these factors. In this research, general survey model has been used. The study population of this research includes 381 candidate teachers. It has been determined that the scale which was developed has four factors as a result of analyses. The scale, which has 38 items, is composed of first factor with 19 items, second factor with 10 items, third factor with 5 items and fourth factor with 4 items. Item-total correlation for the I. Factor is between .803 - .526; for the II. Factor is between .677- .492, for the III. Factor is between .678- .502 and for the IV. Factor is between .481-.378. The total Alpha coefficient value of the scale is $\alpha=0.947$ and for the subfactors, this value changes between $\alpha=,951$ and ,640.

Keywords: Behaviour towards academic delay, candidate teachers, scale development

1. Giriş

Günlük hayatta ertelemek sözcüğü Türkçede “sonraya bırakmak, tehir veya tecil etmek” anlamlarında kullanılmaktadır (TDK, 2011: 813). İngilizce sözlükte ise erteleme, “işleri geciktirme veya sonraya bırakma davranışı” anlamında kullanılmaktadır (Stevenson, 2013).

Akademik çalışmalarda ise, erteleme sözcüğü sözlük anlamından ve günlük hayattaki kullanımından farklılaşarak daha farklı anlamlara kavuşmaktadır. Örneğin Tuckman (1991:474), erteleme davranışını “öz performans düzenleme yokluğu” ya da “bireyin kendi isteğiyle görevi yerine getirmeyi geciktirme veya görevden tamamen kaçınma eğilimi” şeklinde tanımlamaktadır (akt: Kennedy & Tuckman, 2013: 438). Farklı bir tanımda ise erteleme davranışı, bireyin kötü zaman

¹ Afyon Kocatepe University, Faculty of Education, AFYONKARAHİSAR/TURKEY

² Afyon Kocatepe University, Faculty of Education, AFYONKARAHİSAR/TURKEY

yönetimi ve tembelliğinin yanı sıra güdülenme eksikliğinden dolayı bireyin verilen bir işi ya da görevi zamanında yapmaması olarak tanımlanmaktadır (Senecal, Koestner & Vallerand, 1995). Yapılan tanımda görüldüğü gibi erteleme davranışı kötü zaman yönetimi ve motivasyon ile ilişkilendirilmiştir.

Araştırmacılar, tutumda olduğu gibi erteleme davranışını da bilişsel, duyuşsal ve davranışsal olmak üzere üç boyutta ele almışlardır. Erteleme davranışının bilişsel boyutu, davranış ile göreve ilişkin niyet veya amaç arasında sürekli olarak (kronik düzeyinde) bir çelişkinin olması şeklinde ifade edilirken, ertelemenin davranışsal boyutu ise "belli bir zaman içinde yapılması gereken işi, oyalanma davranışlarıyla birlikte, başlatmayı, sürdürmeyi ya da tamamlamayı alışkanlık olarak geciktirme eğilimi olarak" olarak tanımlanmaktadır (Çakıcı, 2003;7). Son olarak ertelemenin duyuşsal boyutu ise, bireylerde erteleme davranışının sonuçlarından dolayı meydana gelen duygusal tepkilere atıfta bulunduğu ifade edilmektedir (Binder, 2000).

Erteleme davranışının tanımlarında olduğu gibi sınıflandırılmasında da bir birlik sağlanamamıştır. Chun & Choi (2005)'ye göre erteleme davranışı, "aktif erteleme ve pasif erteleme" olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Başka bir sınıflandırmada erteleme davranışı beş başlık altında incelenmiştir:

- 1- Kompulsif ya da işlevsel olmayan erteleme,
- 2- Karar vermeyi erteleme,
- 3- Nevrotik erteleme,
- 4- Genel erteleme ve son olarak
- 5- Akademik erteleme eğilimidir (Balkıs, 2007).

Diğer bir sınıflandırmada ise erteleme davranışı, "durumsal erteleme ve kişilik özelliği olarak erteleme" davranışı olarak ikiye ayrılarak incelenmiştir (Vestervelt, 2000). Bu sınıflandırmaya göre araştırmanın da konusunu oluşturan akademik erteleme davranışı, durumsal ertelemenin bir alt türü olarak ele alınmıştır (Ferrari & Pcyhyl, 2000; Vestervelt, 2000).

Öğrencileri akademik açıdan olumsuz etkileyen (ders veya sınıf tekrarı, düşük akademik başarı vb.) akademik erteleme davranışı, araştırmacılar tarafından ele alınmış olmakla birlikte bu alanla ilgili yapılan her yeni çalışma, akademik erteleme davranışının yapısı ve nedenleri hakkında daha detaylı bilgilerin açığa çıkmasına katkıda bulunmaktadır. İlgili literatür incelendiğinde, akademik erteleme davranışı ile ilgili yeni kuramsal gelişmeleri de içerecek bir veri toplama aracının geliştirilmediği göze çarpmaktadır. Bu nedenle araştırmada, alandaki bu eksikliği azaltabilmek amacıyla ilgili literatür taranarak akademik erteleme davranışı ile ilgili farklı boyutları içeren bir ölçme aracının geliştirilmesi amaç edinilmiştir.

2-Yöntem

Bireylerin akademik erteleme davranışını ölçmede kullanılabilecek bir ölçek geliştirmeyi amaçlayan bu araştırmada, genel tarama modeli kullanılmıştır. Genel tarama modellerinde amaç, araştırmaya konu olan olay, kişi ve nesnelere hiçbir müdahalede bulunmaksızın olduğu gibi betimlemeye çalışmaktır (Karasar, 2013).

2.1.Çalışma grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, 2014-2015 eğitim ve öğretim yılı güz döneminde Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde Sosyal Bilgiler Öğretmenliği, Sınıf Öğretmenliği ve Okulöncesi Öğretmenliği Anabilim Dallarında öğrenim gören öğretmen adayları oluşturmaktadır. Stevens (1996)' a göre deneme aşamasında geliştirilen ölçeğin, madde sayısının en az beş katı kadar büyüklükte bir örneklem grubuna uygulanması gerekmektedir (akt: Erkuş, 2014). Bu nedenle geliştirilen ölçek, belirtilen alanlarda öğrenim gören toplam 397 öğretmen adayına uygulanmıştır. Yönergeye uygun bir şekilde doldurulmayan 12 öğretmen adayının ölçeği değerlendirme dışında tutulmuştur. Bu nedenle analizler 381 öğretmen adayından elde edilen veriler üzerinde yapılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarından 261 (%68,5)'i kız, 120 (%31,5)'si ise erkektir. Araştırmaya her sınıf düzeyinden öğretmen adayları dâhil edilmiştir.

2.2.Ölçme aracının geliştirilmesi

Öğretmen adaylarının akademik erteleme davranışlarını ölçmek amacıyla geliştirilen bu ölçek, 5'li likert tipindedir. Bu tip ölçekler, cevaplayıcıların herhangi bir konu ile ilgili yargıları ne derecede onaylayıp onaylamadığını ortaya çıkarmada kullanılır (Karagöz ve Ekici, 2004). Bireylerin kendileri hakkında bilgi verme esasına dayanan likert tipi ölçeklerde bireyler, ölçekte yer alan maddelere ne ölçüde katılıp katılmadıklarını daha önceden belirlenmiş dereceler arasında tercih etmektedirler (Tavşancıl, 2010). Ölçeğin maddelerine verilen tepkiler hiç katılmıyorum seçeneğinden tamamen katılıyorum seçeneğine doğru beş dereceden oluşmaktadır. Likert tipi bir ölçekten puanların elde edilebilmesi için her maddenin puanlarının toplanması gerekmektedir (Tekindal, 2009). Likert tipi bir ölçeğin geliştirilebilmesi için aşamalı olarak bir dizi işlemlerin yapılması gerekmektedir. Bu işlemler, geliştirilen ölçek kapsamında aşağıda verilmiştir.

2.2.1. Madde havuzunun oluşturulması

Madde havuzunun oluşturulabilmesi için öncelikle akademik erteleme davranışı ile ilgili yapılmış olan çalışmalar ve Çakıcı (2003) tarafından geliştirilen "Akademik Erteleme Ölçeği", Alay ve Koçak (2002) tarafından Türkçeye uyarlanan "Zaman Yönetimi Envanteri" ve Özbay ve Mısırlı-Taşdemir (2003) tarafından Türkçeye uyarlanan "Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği" incelenmiştir. Bir sonraki aşamada, ölçeğin uygulanacağı öğretmen adaylarıyla benzer özellikleri taşıyan sekiz öğretmen adayına akademik erteleme davranışı ile ilgili dört açık uçlu soru yöneltilmiştir. Bu sorular: "Akademik erteleme davranışı göstermenizin sebepleri nelerdir, Derslerin sıkıcı, ilgi çekici veya kolay-zor olması akademik erteleme davranışınızı nasıl etkilemektedir, Başarısızlık korkusu akademik erteleme davranışınız üzerinde nasıl bir etkiye sahiptir, Zaman yönetim beceriniz, ders çalışma alışkanlığınızı olumlu-olumsuz nasıl etkilemektedir?". Öğretmen adaylarına yöneltilen sorular doğrultusunda elde edilen cevaplar ve yapılan literatür taramasından elde edilen sonuçlara dayalı olarak anahtar kavramlar oluşturulmuş ve bu anahtar kavramlar çerçevesinde madde yazımına başlanarak madde havuzu oluşturulmuştur. Madde havuzunda, akademik erteleme davranışını yansıttığı düşünülen 27' si olumsuz, 52' si olumlu olmak üzere 79 madde yer almaktadır.

2.2.2. Uzman görüşünün alınması

Ölçme araçlarında aranan üç nitelikten bir tanesi olan geçerlilik, bir ölçme aracının ölçmek istediği bir özelliği farklı bir özellikle karıştırmadan doğru bir şekilde ölçebilme derecesi olarak

tanımlanmaktadır (Temel, 2010). Bir ölçeğin geçerlilik özelliğini taşıyabilmesinin koşullarından biri, kapsam geçerliliğini sağlamaktır. Kapsam geçerliliği, bir ölçekte yer alan maddelerin ölçülmesi istenen özelliği nitelik ve nicelik açısından ne derecede iyi yansıttığıyla ilgilidir (Büyüköztürk, 2012; Ellez, 2012). Kapsam geçerliliğini sağlanmanın yollarından biri, uzman görüşüne başvurmaktır (Tavşancıl, 2010). Bu çalışmada da ölçekte yer alan maddelerin, nitelik ve nicelik açısından ölçülmesi istenen özelliği yansıtmadığını belirleyebilmek amacıyla uzman görüşüne başvurulmuştur.

Madde havuzunda yer alan 79 madde bir eğitim bilimleri öğretim üyesine, iki psikolojik danışma ve rehberlik öğretim üyesine ve ilköğretim bölümünde uzman olan bir öğretim üyesine inceltirilmiştir. Uzman görüşleri doğrultusunda kapsam geçerliliğinin sağlanabilmesi amacıyla madde havuzuna dokuz yeni madde eklenmiştir. Yine uzman görüşleri doğrultusunda, birbirine çok benzer olduğu gerekçesiyle sekiz madde çıkarılmıştır. Ayrıca uzman görüşlerinden elde edilen dönütlere göre, ölçekte yer alan maddeler üzerinde dil ve anlatım açısından bazı düzeltmeler yapılmıştır. Yapılan ekleme ve çıkarmalar sonucunda madde havuzunda toplam 80 madde kalmıştır.

2.2.3. Uygulama aşaması

Uzman görüşlerinin alınmasının ardından, elde kalan 80 maddeden taslak bir ölçek oluşturulmuştur. Taslak ölçek, çalışma gurubuyla benzer özelliklere sahip olan 14 kişiye uygulanmıştır. Uygulama esnasında ve sonrasında öğretmen adaylarından alınan geri dönütlere göre, ölçekten beş madde çıkarılarak deneme ölçeğine son şekli verilmiştir. Gerekli düzeltmelerden sonra elde kalan 75 maddelik deneme ölçeği, Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim görmekte olan sosyal bilgiler, okulöncesi ve sınıf öğretmenliği öğrencilerinde uygulanmıştır. Araştırmaya, toplam 397 öğretmen adayı katılmış olup bunlardan 12'sinin kâğıtları değerlendirme dışında tutulduğu için veri analizleri toplam 381 öğretmen adayından elde edilen veriler üzerinde yapılmıştır. Elde edilen verilerin istatistiksel analizleri, bilgisayar ortamında yapılmıştır.

2.2.4. Faktör analizi

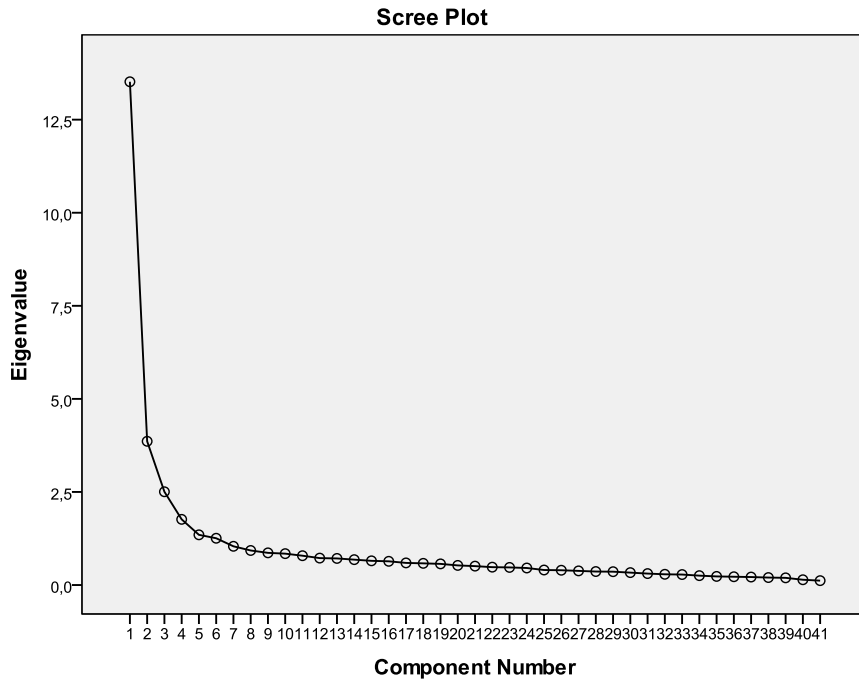
Ölçeğin yapı geçerliliğinin belirlenebilmesi amacıyla faktör analizi yapılmıştır. Faktör analizi, aynı özelliği ölçmeyi amaçlayan değişkenlerin bir araya getirilerek az sayıda faktör ile açıklanmasını sağlayan istatistiksel bir tekniktir (Büyüköztürk, 2012).

Büyüköztürk (2012), bir ölçekte farklı faktörlerde yer alan maddelerin en yüksek ilk iki yük değerlerinin arasındaki farkın en az .10 olmasının önerildiğini ve birden fazla faktörde yüksek yük veren binişik maddelerin ölçekten çıkarılmasının uygun olduğunu belirtmektedir. Verilerin faktör analizine uygunluğunu belirlemek için yapılan ön analizler sonucunda; KMO Kaiser-Meyer-Olkin (Örnekleme Oluşturma Uygunluğu Ölçümü) değeri ,927 ve Barlett testi (Bartlett Bütünlük Testi) sonucu anlamlı [$p=,00$ olarak bulunmuştur ($p<.05$)]. Faktör analizi esnasında, çıkarılan maddelerden sonra KMO değeri .932' ye yükselmiştir.

Araştırmada açımlayıcı faktör analizi ile 75 maddeden oluşan ölçeğin tek ya da çok faktörlü olup olmadığı saptanmaya çalışılmıştır. Ölçeğin faktör sayısının bilinmemesi, başka bir ifade ile maddeler arasındaki ilişkiden hareketle faktörler oluşturularak, ölçeğin faktör yapısı hakkında bilgi sahibi olmak amacıyla açımlayıcı faktör analizi kullanılmıştır (Tavşancıl, 2010). 75 madde üzerinde faktör analizi tekniklerinden biri olan temel bileşenler analizi (Principal Component Analiz)

uygulanmış olup toplam 15 faktör elde edilmiştir. Temel bileşenler analiz tekniği, ölçekteki değişkenler arasında bağımlılık yapısını yok etmek ve boyut indirgemek amacıyla kullanılmıştır (Polat, 2012). Bulunan 15 faktör toplam varyansın %66,75'ini açıklamaktadır. Faktör analizi kapsamında, elde edilen faktörlerin bağımsızlık, açıklık ve anlamlılıkların sağlanabilmesi için döndürme tekniğine başvurulmuştur (Büyüköztürk, 2002). Faktörlerin kendi arasında bağımsız, yani faktörler arasında ilişki olmadığı düşüncesiyle dik döndürme tekniğinin (Saraçlı, 2011) bir alt türü olan varimax rotasyon tekniği kullanılmıştır. Varimax rotasyon tekniğinin kullanılmasının nedeni, ölçeğin birden fazla faktöre sahip olmasıdır (Büyüköztürk, 2002). Faktör yüklerinin alt kesim noktası olarak 0,40 faktör yüküne sahip maddeler işleme alınmış ve 0,40'tan düşük faktör yüküne sahip maddeler işleme alınmamıştır (Büyüköztürk, 2012).

Tablo 1. Akademik Erteleme Davranışı Ölçeğinin çizgi grafiği

Döndürülmüş bileşenler matris tablosu verilerine göre, ölçekteki bazı maddelerin birden fazla faktöre yüklendiği ve bazı maddelerin faktör yüklerinin düşük olduğu belirlenmiştir. Bu maddeler, faktör sayısını sınırlandırmak ve güvenilirlik düzeyini yükseltmek için ölçme aracından çıkarılmıştır. Yapılan analizler sonucunda, yukarıda belirtilen kriterler doğrultusunda 34 madde ölçekten çıkarılmıştır. Maddeler ölçekten elendikten sonra tekrar faktör analizine başvuruldu ve sonuç olarak 8 faktör elde edildi.

Tablo 2. Akademik Erteleme Ölçeğinin açıkladığı toplam varyansın tablosu

Component (Maddeler)	Initial Eigenvalues (Öz Değerler)			Extraction Sums of Squared Loadings(Karesi Alınan Yüklerin Toplam Çıkarımı)			Rotation Sums of Squared Loadings (Karesi Alınan Yüklerin Döndürme Toplamı)		
	Total (Toplam)	% of Variance (Varyans)	Cumulative % (Birlikimli)	Total (Toplam)	% of Variance (Varyans)	Cumulative % (Birlikimli)	Total (Toplam)	% of Variance (Varyans)	Cumulative % (Birlikimli)
1	13,652	35,926	35,926	13,652	35,926	35,926	9,862	25,953	25,953
2	3,231	8,502	44,428	3,231	8,502	44,428	5,109	13,446	39,398
3	1,980	5,209	49,637	1,980	5,209	49,637	3,209	8,444	47,843
4	1,508	3,969	53,606	1,508	3,969	53,606	2,190	5,763	53,606
5	1,307	3,441	57,046						
6	1,041	2,739	59,786						
7	,978	2,574	62,359						
8	,926	2,437	64,796						
9	,868	2,283	67,080						
10	,789	2,076	69,156						
11	,780	2,054	71,209						
12	,747	1,966	73,175						
13	,731	1,923	75,099						
14	,691	1,818	76,917						
15	,660	1,736	78,653						
16	,629	1,654	80,307						
17	,573	1,508	81,815						
18	,557	1,467	83,282						
19	,509	1,339	84,620						
20	,483	1,272	85,893						
21	,470	1,236	87,128						
22	,432	1,137	88,265						
23	,413	1,088	89,353						
24	,400	1,054	90,407						
25	,384	1,010	91,417						
26	,367	,966	92,382						
27	,354	,931	93,313						
28	,325	,856	94,170						
29	,305	,802	94,972						
30	,285	,749	95,721						
31	,265	,697	96,418						
32	,243	,639	97,057						
33	,231	,608	97,664						
34	,210	,552	98,217						
35	,203	,535	98,752						
36	,195	,514	99,266						
37	,153	,404	99,669						
38	,126	,331	100,000						

Ancak faktör sayısının fazla olması nedeniyle faktör sayısını azaltmak amacıyla çizgi grafiği incelenmiştir. Bu grafikte 4 ana kırılma noktasının olduğu ve bu kırılma noktalarından sonra eğimin kaybolmaya başladığı görülmektedir. Grafikte eğimin kaybolmaya başladığı noktanın işaret

ettiği bileşen sayısı hesaplanıp faktör sayısı olarak alınmıştır (İlhan, 2007). Ana kırılma noktalarına bağlı olarak ölçek, 4 faktörle sınırlandırılmıştır. Tekrarlayan analizler sonucunda, düşük yük değeri vermeleri nedeniyle üç madde daha (17,23 ve 25) ölçekten çıkarılmıştır.

Faktör analizleri sonucunda, KMO Kaiser-Meyer-Olkin (Örneklem Oluşturma Uygunluğu Ölçümü) değeri .932'ye çıkmış olup 4 faktör toplam varyansın %53,61'ini açıklamaktadır. KMO değerinin .932 gibi mükemmel bir düzeyde olması, verilerin faktör analizine uygun olduğunun göstergesi olarak yorumlanır (Fidel, 2000; akt:Yurdugül, Belirsiz).

Tablo 3. Akademik Erteleme Ölçeğinin Döndürülmüş Bileşenler tablosu

Maddeler	Component (Bileşenler)			
	1	2	3	4
m18	,815			
m20	,790			
m14	,778			
m36	,759			
m28	,747			
m21	,747			
m15	,740			
m58	,732			
m32	,720			
m27	,720			
m53	,697			
m19	,688			
m50	,616			
m39	,607			
m13	,595			
m35	,559			
m4	,545			
m30	,539			
m2	,516			
m67		,774		
m59		,720		
m61		,710		
m63		,700		
m56		,660		
m68		,620		
m49		,617		
m34		,565		
m70		,552		
m51		,525		
m73			,719	
m66			,715	
m44			,652	
m64			,623	
m72			,613	
m9				,720
m8				,673
m16				,542
m24				,532

Tablo 3'te verilen döndürülmüş bileşenler tablosuna (Rotated Component Matrix) göre, 1. faktörde 19 maddenin, 2. faktörde 10 maddenin, 3. faktörde 5 maddenin, 4. faktörde ise 4 maddenin bulunduğu görülmektedir. Ölçekte yer alan 38 maddeye ilişkin faktör yük değerleri 0.52 - 0.82 arasında değişmektedir.

Madde analizinde, geçerliliği incelemenin bir başka iç ölçütü de madde düzeyinde, uç grupların (üst grup- alt grup) puan ortalamalarının karşılaştırılmasıdır (Can, 2013; Erkuş, 2014; Özçelik, 2010). Bu durumda ölçeğin geliştirilme aşamasında araştırmaya katılanlardan üst %27 ve alt %27'lik grupların her bir maddeye verdikleri cevaplar ilişkisiz t testi ile karşılaştırılmıştır. Yapılan karşılaştırma sonucunda ölçüğe alınacak tüm maddelerin alt ve üst grup farkının anlamlı olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4. Akademik Erteleme Ölçeğinin Sorumsuzluk alt boyutuna ait Geçerlik-Güvenirlilik analizi sonuçları

I.Faktör (Sorumsuzluk)	Varimax Faktör Yüğü	Madde Toplam	Madde Kalan Korelasyonu	t	P
18- Daha önemli bir işim olmamasına rağmen gereksiz yere akademik görevlerimi ertelerim.	,815	,791	,581**	15,74	,000
20- Plansız biri olduğum için akademik görevlerimi yapmayı son anlara kadar ertelerim.	,790	,803	,622**	17,86	,000
14- Gereksiz mazeretlerle sınavlara hazırlanmayı son güne kadar geciktiririm.	,778	,735	,505**	13,88	,000
36- Çalışma motivasyonum düşük olduğu için ödev yapma ve sınavlara hazırlanma gibi görevlerimi yapmayı ertelerim.	,759	,802	,613**	15,53	,000
28- Beni harekete geçirecek güç olmadığı için akademik görevlerimi yapmayı, başka güne ertelerim.	,747	,761	,607**	15,17	,000
21- İşlerimi öncelik sırasına göre belirlemediğim için akademik görevlerimi yapmayı son güne bırakırım.	,747	,766	,589**	17,93	,000
15- Vicdan azabı çeksem de zamanımın çoğunu ders çalışmak yerine keyif verici aktivitelerle geçiririm.	,740	,702	,519**	13,65	,000
58- Yetersiz güdülenmeden dolayı sınavlara son günlerde çalışırım.	,732	,704	,544**	14,39	,000
32- Akademik görevlerimi yapma isteğim olmadığı için onları yapmayı son anlara bırakırım.	,720	,769	,558**	14,83	,000
27-Ödev teslim tarihinin yaklaşmasına rağmen ödevlerimi yapma isteğim olmuyor.	,720	,748	,582**	15,44	,000
53- Kendime bu kez ders çalışmaya başlayacağım deyip ancak ders çalışmayan biriyim.	,697	,678	,496**	12,08	,000
19- Ben bir zaman israfçıyım.	,688	,672	,568**	14,69	,000
50- Önemli akademik görevlerimi bile son anlarda yaparım.	,616	,629	,514**	15,42	,000
39- Çokça çaba harcattırın akademik görevleri yapmayı, son ana bırakırım.	,607	,694	,593**	15,43	,000
13- Sosyal aktivitelere (film izlemek, gezmek, oyun oynamak vb.) bolca zaman ayırdığım için akademik görevlerimi yapmayı son ana bırakırım.	,595	,621	458**	11,62	,000
35- Akademik görevlerimi yapmaya başladığımda, kendimi motive edemem.	,559	,614	,475**	11,68	,000
4- Sadece ders çalışmaya başlamak bile uzun zamanımı alır.	,545	,539	,425**	10,068	,000
30- Başarısız olma kaygısından dolayı ders çalışma ya da sınavlara hazırlanma gibi sorumluluklarımı yapmayı geciktiririm.	,539	,631	,459**	10,58	,000
*2- Akademik görevlere ne kadar zaman ayıracağımı önceden planlarım.	,516	,526	,390**	8,613	,000

*Tersten puanlanan maddeler

Yapılan analizler sonucunda ölçeğin dört faktörlü olduğu ve bu durumun ölçeğin hazırlanmasında dikkate alınan akademik erteleme davranışı ölçeğinin dört temel yapıyı (akademik mükemmeliyetçilik, akademik görevin algılanan niteliği, öğretmenlere ilişkin olumsuz algı ve sorumsuzluk) yansıttığı düşünülmüştür. Bu çalışmada akademik mükemmeliyetçilik, bir görevi mükemmel bir şekilde yapma düşüncesiyle verilen görev üzerinde gereğinden fazla zaman harcama anlamında; akademik görevin algılanan niteliği, verilen bir akademik görevin öğrenciler tarafından kolay-zor, ilgi çekici-sıkıcı ve uzun-kısa gibi olumlu veya olumsuz sıfatlarla nitelendirmelerini ifade etmeleri anlamında; öğretmenlere ilişkin olumsuz algı ise, öğrencilerin öğretmenlere ilişkin olumsuz düşüncelerinin akademik görevlerini yapma davranışları üzerindeki etkisi anlamında kullanılmıştır. Son olarak sorumsuzluk alt boyutu ise öğrencilerin akademik görevleri yapmaya istekli olmamaları ve bunun için gerekli zamanı ayırmamaları anlamında kullanılmıştır. Tüm kriterler göz önünde bulundurularak yapılan değerlendirme sonucunda 75 maddelik deneme ölçeğinin 37 maddesi ölçekten çıkarılmış ve ölçekte 38 madde kalmıştır. Yapılan analizler sonucunda faktör yük değerlerinin, dört faktör için de .52 ile .82 arasında değiştiği görülmektedir. Ölçeğin her bir alt faktör için madde toplam korelasyonları I. faktör için .803 - .526; II. faktör için 677- .492; III. faktör için .678- .502; IV. faktör için ise .481-.378 arasında değiştiği tespit edilmiştir.

Tablo 4'e görüldüğü gibi sorumluluk alt boyutunda 19 madde yer almaktadır. Maddelerin faktör yük değerleri ,516- ,815 arasında değişmektedir. Sorumsuzluk alt boyutunda yer alan tüm maddeler için t değerinin anlamlı olduğu görülmektedir.

Tablo 5. Akademik Erteleme Ölçeğinin Akademik Görevin Algılanan Niteliği alt boyutuna ait Geçerlik-Güvenirlik analizi sonuçları

II. Faktör (Akademik görevin algılanan niteliği)	Varimax Faktör Yüğü	Madde Toplam	Madde Kalan Korelasyonu	t	P
*67-İlgimi çeken akademik görevleri, zamanında yaparım.	,774	,673	,262**	7,75	,000
*59- Ödevlerimi zamanında teslim etmek için gerekli azmi gösteririm.	,720	,677	,373**	9,02	,000
*61- Yaparken zevk alacağım akademik görevleri, hemen yaparım.	,710	,658	,384**	9,62	,000
*63- Eğer verilen ödevlerin yapılması zevkli ise, hemen yapmaya başlarım.	,700	,601	,310**	6,91	,000
*56- Üstesinden gelebileceğim dersleri zamanında yaparım.	,660	,606	,389**	8,03	,000
*68- Beni çok uğraştıracak olsa bile akademik görevlerimi zamanında yaparım.	,620	,628	,462**	10,6	,000
*49-Yapılması kolay olan akademik görevleri hemen yapıp aradan çıkarırım.	,617	,499	,357**	7,35	,000
*34-Uzun zaman alacak ödevleri, hemen yapmaya başlarım.	,565	,500	,280**	7,87	,000
*70-Verilen akademik görevler zor da olsa zamanında yaparım.	,552	,521	,347**	8,02	,000
*51- Üzerinde düşünmeye sevk eden akademik görevleri sevdiğim için onları zamanında yaparım.	,525	,492	,300**	6,77	,000

*Tersten puanlanan maddeler

Tablo 5'te verilen bilgilere göre, akademik görevin algılanan niteliği alt boyutunda, 10 madde yer almaktadır. Maddelerin faktör yük değerleri ,525-,774 arasında değişmektedir. Akademik

görevin algılanan niteliği alt boyutunda yer alan tüm maddeler için t değerinin anlamlı olduğu görülmektedir.

Tablo 6. Akademik Erteleme Ölçeğinin Öğretmenlere İlişkin Olumsuz Algı alt boyutuna ait Geçerlik-Güvenirlilik analizi sonuçları

III.Faktör (Öğretmenlere İlişkin olumsuz algı)	Varimax Faktör Yüğü	Madde Toplam	Madde Kalan Korelasyonu	t	P
73- Dersine gereken önemi vermeyen öğretmenin verdiği ödevleri yapmayı son ana kadar ertelerim.	,719	,678	,373**	11,40	,000
66- Öğrenciye bir şeyler kazandırmak yerine dersi boş geçirmeye çalışan hocaların verdiği ödevleri yapmayı son güne kadar ertelerim.	,715	,514	,300**	7,65	,000
44-Bana bir şeyler kazandıramayacağını düşündüğüm öğretmenin verdiği akademik görevleri, yapmayı ertelerim.	,652	,531	,280**	7,19	,000
64-Baskıcı öğretmenlerin verdiği akademik görevleri yapmayı ertelerim.	,623	,529	,357**	9,96	,000
72-Sevmediğim öğretmenlerin ödevlerini, zamanında yapmam.	,613	,502	,389**	9,54	,000

Tablo 6’da görüldüğü gibi öğretmenlere ilişkin olumsuz algı alt boyutunda 5 madde yer almaktadır. Maddelerin faktör yük değerleri ,613-,719 arasında değişmektedir. Öğretmenlere ilişkin olumsuz algı alt boyutunda yer alan tüm maddeler için t değerinin anlamlı olduğu görülmektedir.

Tablo 7. Akademik Erteleme Ölçeğinin Akademik Mükemmeliyetçilik alt boyutuna ait Geçerlik-Güvenirlilik analizi sonuçları

IV.Faktör (Akademik Mükemmeliyetçilik)	Varimax Faktör Yüğü	Madde Toplam	Madde Kalan Korelasyonu	t	P
9-Ödevlerim üzerinde tekrar tekrar düzeltmeler yaptığım için ödevlerimi zamanında yetiştiremememe riskim olmuştur.	,720	,479	,216**	5,35	,000
8-Sınava hazırlanırken çalıştığım yerleri tekrar tekrar çalışmaktan dolayı diğer sınavlara hazırlanmakta gecikirim.	,673	,356	,169**	4,93	,000
16-Ödevlerimi en iyi şekilde yapayım derken, ödevleri bitirmeyi son güne kadar geciktiririm.	,542	,481	,400**	8,73	,000
24-En iyisini, en güzelini yapma düşüncesi bile ders çalışmaya başlamamı geciktirir.	,532	,378	,219**	4,03	,000

Tablo 7’de verilen bilgilere göre, akademik mükemmeliyetçilik alt boyutunda, 4 madde yer almaktadır. Bu alt boyutta yer alan maddelerin faktör yük değerleri ,532-,720 arasında değişmektedir. Akademik mükemmeliyetçilik alt boyutunda yer alan tüm maddeler için t değerlerinin anlamlı olduğu görülmektedir.

Tablo 8. Akademik Erteleme Ölçeğinin alt faktörlerinin açıkladığı varyans oranları ve İç Tutarlılık katsayıları

Faktörler	Açıkladığı Varyans	Alfa
1. Sorumsuzluk	25,95	,951
2. Akademik Görevin Algılanan Niteliği	13,45	,866
3. Öğretmenleri İlişkin Olumsuz Algı	8,44	,777
4. Akademik Mükemmeliyetçilik	5,76	,640
Toplam	53,61	,947

Tablo 8’de verilen bilgilere göre, her bir faktörün açıkladıkları varyans oranı sırasıyla % 25.95, % 13.45, % 8.44, % 5.76 ve faktörlerin tamamının açıkladığı toplam varyans 53,61’dir. I. faktör (sorumluzluk) için alfa katsayısı, .951 iken, aynı katsayı II. faktör (akademik görevin niteliği) için ,866, III. faktör (öğretmenleri ilişkin olumsuz algı) için .777, IV. faktör (akademik mükemmeliyetçilik) için ise .640’dur. Ölçeğin toplam alfa değeri ise $\alpha=0.947$ ’dir.

3. Sonuç ve tartışma

Bu çalışmada, öğretmen adaylarının akademik erteleme davranışlarını belirlemek amacıyla geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı hazırlanması amaçlanmıştır. Başlangıçta 80 maddeden oluşan deneme ölçeğinin 381 öğretmen adayına uygulanmasından sonra yapılan analizler sonucunda, ölçekten 37 madde çıkartılmıştır. Sonuç olarak ölçekte, 11’i olumsuz 27’si olumlu olmak üzere toplam 38 madde kalmıştır. Bu maddelerin ölçeğin hazırlanmasında dikkate alınan dört temel yapıyı (sorumluzluk, akademik görevin algılanan niteliği, öğretmenlere ilişkin olumsuz algı, akademik mükemmeliyetçilik) yansıttığı görülmüştür. Yapılan analizler sonucunda faktör yük değerlerinin, dört faktör için de ,516 -,815 arasında değiştiği tespit edilmiştir.

I. Faktörde yer alan (18, 20, 14, 21, 28, 36, 27, 15, 58, 32, 19, 53, 39, 13, 4, 2, 30, 35, 50) maddelere baktığımızda akademik erteleme davranışı ile ilgili sorumsuzluğu ölçmektedir. II. faktörde yer alan (67, 59, 61, 63, 56, 49, 68, 70, 34, 51) maddelerin akademik görevin algılanan niteliğini, III. faktörde yer alan (73, 66, 72, 44, 64) maddelerin öğretmenlere ilişkin olumsuz algıyı ve son olarak IV. faktörde yer alan (8, 9, 24, 16) maddelerin akademik mükemmeliyetçiliği ölçtüğü tespit edilmiştir.

Akademik erteleme davranışı ölçeğiyle ilgili korelasyon katsayıları incelendiğinde, maddeler arasında pozitif yönde, anlamlı ve genellikle orta ve yüksek düzeyde bir ilişkinin olduğu görülmektedir. Bir ölçekte yer alan maddelerin korelasyon katsayılarının yüksek olması, ölçeğin iç tutarlılığının yüksek olduğunu gösterir (DeVellis, 2014). Dört faktörlü olarak saptanan ölçeğin her bir alt faktörü için madde toplam korelasyon katsayıları I. faktör için .803 - .526; II. faktör için 677- .492; III. faktör için .678- .502; IV. faktör için ise .481-.378 arasında değişmektedir.

Elde edilen faktörlerin güvenilirlik durumuna bakıldığında; I. faktör (sorumluzluk) için alfa katsayısı .951 iken, aynı katsayı II. faktör (akademik görevin algılanan niteliği) için .866, III. faktör (öğretmenlere ilişkin olumsuz algı) için .777, IV. faktör (akademik mükemmeliyetçilik) için ise .640’tır. Ölçeğin toplam alfa katsayı değeri ise $\alpha=0.947$ ’dir. Alfa katsayısının değerlendirilmesinde kullanılan ölçütlere göre, .90 üstünde bir alfa katsayısına sahip bir ölçeğin, yüksek derecede güvenilir olduğu söylenebilir (Özdamar,1999:522; akt: Tavşancıl, 2010:29). Bu ölçüt

göz önünde bulundurulduğunda, akademik erteleme davranışını ölçmeye yönelik geliştirilen ölçeğin yüksek derecede güvenilir bir ölçme aracı olduğu söylenebilir.

“Akademik Erteleme Davranışını Etkileyen Faktörler Ölçeği”ne ilişkin yapılan geçerlilik ve güvenilirlik analizleri sonucunda, öğretmen adaylarının akademik erteleme davranışlarını ölçen dört faktörlü ölçeğin, geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu kabul edilebilir. Buna göre, araştırmaya konu edilen ölçek faktör dağılımları ve geçerlik-güvenirlik değerleri açısından kullanılacak bir yapıda olmakla birlikte ölçeğin yeni yapılacak çalışmalarda da geçerlilik ve güvenilirlik analizlerinin yapılması ölçeğin geliştirilmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Kaynakça

- Alay, S. ve Koçak, S. (2002). Zaman Yönetimi Anketi: Geçerlilik ve Güvenirlilik. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergi*. 22, 9-13.
- Balkıs, M. (2007). Öğretmen Adaylarının Davranışlarındaki Erteleme Eğiliminin, Karar Verme Stilleri ile İlişkisi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(21), 67-83.
- Büyüköztürk, Ş. (2002). Faktör Analizi: Temel Kavramlar ve Ölçek Geliştirmede Kullanımı. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, (32), 470-483.
- Büyüköztürk, Ş. (2012). *Sosyal Bilimler için Veri Analizi El Kitabı*. (16. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Binder, K. (2000). *The Effect of an Academic Procrastination Treatment on Student Procrastination and Subjective Well-Being*. (Unpublished MA). Carleton University, Canada.
- Can, A. (2013). *SPSS ile Bilimsel Araştırma Sürecinde Nicel Veri Analizi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Chun, A. H. C. & Choi, J. N. (2005). Rethinking Procrastination: Positive Effects of “Active” Procrastination Behavior on Attitudes and Performance. *The Journal of Social Psychology*, 145(3), 245-264.
- Çakıcı, D. C. (2003). *Lise ve Üniversite Öğrencilerinde Genel Erteleme ve Akademik Erteleme Davranışının İncelenmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara.
- DeVellis, F. R.(2014). *Scale Development Theory and Application* (M.Uluman Çev.). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Ellez, M.(2012). Ölçme Araçlarında Bulunması Gereken Özellikler. (A. Tanrıoğen Ed.), *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Erkuş, A. (2014). *Psikolojide Ölçme ve Ölçek Geliştirme -I* (2. Baskı). Ankara: Pegem Akademi
- Ferrari, J. R. & Pychyl, T. A. (Eds.) (2000). The Scientific Study of Procrastination: Where Have We Been and Where Are We Going? *Journal of Social Behavior And Personality* (Special Issue), 15, vii-viii.
- İlhan, F. (2007). Faktör Analizi ve Tarımsal Araştırmalarda Elde Edilen Verilere Uygulanması Üzerine Bir Çalışma. Selçuk Üniversitesi, Yayınlanmış yüksek lisans tezi, Konya.
- Karagöz, Y. ve Ekici, S.(2004). Sosyal Bilimlerde Yapılan Uygulamalı Araştırmalarda Kullanılan İstatistiksel Teknikler Ve Ölçekler. *C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 5 (1), 25-43.
- Karasar, N.(2013). *Bilimsel Araştırma Yöntemi* (25. Baskı). Ankara: Nobel Yayınları.
- Kennedy, G. J & Tuckman, B. W. (2013). An Exploration into the Influence of Academic and Social Values, Procrastination, and Perceived School Belongingness on Academic Performance. *Social Psychology Education*, 16, 435-470. DOI 10.1007/s11218-013-9220-z
- Özbay, Y. ve Mısırlı-Taşdemir, Ö. (2003). Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *VII. Ulusal Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kongresi*, 9-11 Temmuz, Malatya.

Ocak, G., Bulut, R. (2015). Akademik Erteleme Davranışı Ölçeği: Geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 1 (2), 584-598.

Özçelik, D. A.(2010). *Test Hazırlama Kılavuzu* (4. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.

Polat, Y.(2012). *Faktör Analizi Yöntemlerinin Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi ve Hayvancılık Denemesine Uygulanışı*. Çukurova Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Adana.

Saraçlı, S. (2011). Faktör Analizinde Yer Alan Döndürme Metotlarının Karşılaştırmalı İncelenmesi Üzerine Bir Uygulama. *Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 1(3): 22-26

Senecal, C., Koestner, R., & Vallerand, R. J. (1995). Self-regulation and academic procrastination. *The Journal of Social Psychology*, 135(5), 607-619.

Stevenson, A. (2013). Oxford Dictionary of English. (3. Baskı) <http://www.oxfordreference.com/view/10.1093/acref/9780199571123.001.0001/m-en-gb0988120?rskey=MP0X8Q&result=3> Erişim tarihi:10.12.2014

Tavşancıl, E.(2010). *Tutumların Ölçülmesi ve SPSS ile Veri Analizi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Tekindal, S. (2009). *Duyuşsal Özelliklerin Ölçülmesi İçin Araç Oluşturma* (Baskı 2). Ankara: Pegem Yayınları.

Temel, A. (2010). Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, http://cihangoc.com/wp-content/uploads/2013/03/2-EOD.kitap_.doc Erişim Tarihi: 08.10.2014

Türk Dil Kurumu; *Türkçe Sözlük*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2011.

Vestervelt, C. M. (2000). *An Examination of the Content and Construct Validity of Four Measures of Procrastination*. (Unpublished MA). Carleton University, Canada.

Yurdugül, H. Faktör analizinde KMO ve Bartlett Testleri Neye Ölçer? <http://yunus.hacettepe.edu.tr/~yurdugul/3/indir/Kuresellik.pdf> Erişim Tarihi: 11.07.2015

Extended abstract in English

In academic life, students' attitudes towards the duties may cause them to fulfill these duties or delay them. There are various factors which cause students to delay these academic duties. It is aimed to develop a scale which includes these factors which effect the academic delay behaviour by taking into consideration the related studies in order to find out these factors. In this research, general survey model has been used. The study group of this research is composed of the teacher candidates who study at departments of Social Studies, Primary School Teaching and Pre-school Teaching at Afyon Kocatepe University in 2014-2015 academic year fall semester. 261 (68,5 %) teacher candidates who participated in this research are girls and 120 (31,5%) teacher candidates who participated in this research are boys. Teacher candidates fom all levels of classes were included in this research. In order to compose the items pool, firstly the researches about academic delay were examined.

The next step was to direct four open ended questions about academic delay to the eight teacher candidates who have similar characteristics with the other teacher candidates to whom the scale would be applied. The key concepts were composed and they were based on the answers of the questions directed at teacher candidates and the results of the literature review. Also, the items pool was composed by the items that were written within the frame of the key concepts. After composing the items pool, the pilot scale whic consisted 75 items was applied to 381 teacher candidates. As the result of the analyses made, 37 items were excluded frm the scale. As a result, 11 negative and 27 positive items remained in the scale. It was seen that these items reflected the four basic structures (irresponsibility, the perceived characteristic of the academic duty, the negative perception towards teachers, academic perfectionism) which were taken into account during the preparation process of the scale.

As a result of the analyses made, it was ascertained that the factor loads of the four factors vary between ,516 -,815. The items total correlation coefficients of the each sub-factors of the four factor scale vary between as .803 - .526 for the first factor; .677- .492 for the second factor; .678- .502 for the third factor; .481-.378 for the fourth factor. When the reliability situation of the factors are examined; whereas the alpha coefficient is .951 for the first factor (irresponsibility), the same coefficient is .866 for the second factor (the perceived characteristic of the academic duty), .777 for the third factor (the negative perception towards teachers) and .640 for the fourth factor (academic perfectionism). The total alpha coefficient of the scale is $\alpha=0.947$. As a result of the validity and reliability analyses that were made related to "The Factors That Affect Academic Delay Behaviour Scale", the four factor scale which measure the academic delay behaviours of teacher candidates can be regarded as a valid and reliable instrument. According to this, the scale which is the subject of this research is in a form that can be used in terms of the distribution of the factors and the validity-reliability values. However, it is assumed that making the validity and reliability analyses of the scale can contribute to the development of the scale.

Taslak No	MADDELER
1	18- Daha önemli bir işim olmamasına rağmen gereksiz yere akademik görevlerimi ertelerim.
2	20- Plansız biri olduğum için akademik görevlerimi yapmayı son anlara kadar ertelerim.
3	36- Çalışma motivasyonum düşük olduğu için ödev yapma ve sınavlara hazırlanma gibi görevlerimi yapmayı ertelerim.
4	14- Gereksiz mazeretlerle sınavlara hazırlanmayı son güne kadar geciktiririm.
5	28- Beni harekete geçirecek güç olmadığı için akademik görevlerimi yapmayı, başka güne ertelerim.
6	21- İşlerimi öncelik sırasına göre belirlemediğim için akademik görevlerimi yapmayı son güne bırakırım.
7	27-Ödev teslim tarihinin yaklaşmasına rağmen ödevlerimi yapma isteğim olmuyor.
8	32- Akademik görevlerimi yapma isteğim olmadığı için onları yapmayı son anlara bırakırım.
9	15- Vicdan azabı çeksem de zamanımın çoğunu ders çalışmak yerine keyif verici aktivitelerle geçiririm.
10	58- Yetersiz güdülenmeden dolayı sınavlara son günlerde çalışırım.
11	53- Kendime bu kez ders çalışmaya başlayacağım deyip de yine ders çalışmayan biriyim.
12	19- Ben bir zaman israfçısıyım.
13	39- Çokça çaba harcattıran akademik görevleri yapmayı, son ana bırakırım.
14	13- Sosyal aktivitelere (film izlemek, gezmek, oyun oynamak vb.) bolca zaman ayırdığım için akademik görevlerimi yapmayı son ana bırakırım.
15	50- Önemli akademik görevlerimi bile son anlarda yaparım.
16	35- Akademik görevlerimi yapmaya başladığımda, kendimi motive edemem.
17	30- Başarısız olma kaygısından dolayı ders çalışma ya da sınavlara hazırlanma gibi sorumluluklarımı yapmayı geciktiririm.
18	4- Sadece ders çalışmaya başlamak bile uzun zamanımı alır.
19*	2- Akademik görevlere ne kadar zaman ayıracağımı önceden planlarım.
20*	34-Uzun zaman alacak ödevleri, hemen yapmaya başlarım.
21*	49-Yapılması kolay olan akademik görevleri hemen yapıp aradan çıkarırım.
22*	51- Üzerinde düşünmeye sevk eden akademik görevleri sevdiğim için onları zamanında yaparım.
23*	56- Üstesinden gelebileceğim dersleri zamanında yaparım.
24*	59- Ödevlerimi zamanında teslim etmek için gerekli azmi gösteririm.
25*	61- Yaparken zevk alacağım akademik görevleri, hemen yaparım.
26*	63- Eğer verilen ödevlerin yapılması zevkli ise, hemen yapmaya başlarım.
27*	67-İlgimi çeken akademik görevleri, zamanında yaparım.
28*	68- Beni çok uğraştıracak olsa bile akademik görevlerimi zamanında yaparım.
29*	70-Verilen akademik görevler zor da olsa zamanında yaparım.
30	44-Bana bir şeyler kazandıramayacağını düşündüğüm öğretmenin verdiği akademik görevleri yapmayı ertelerim.
31	64-Baskıcı öğretmenlerin verdiği akademik görevleri yapmayı ertelerim.
32	66- Öğrenciye bir şeyler kazandırmak yerine dersi boş geçirmeye çalışan hocaların verdiği ödevleri yapmayı son güne kadar ertelerim.
33	72-Sevmediğim öğretmenlerin ödevlerini, zamanında yapmam.
34	73- Dersine gereken önemi vermeyen öğretmenin verdiği ödevleri yapmayı son ana kadar ertelerim.
35	8-Sınava hazırlanırken çalıştığım yerleri tekrar tekrar çalışmaktan dolayı diğer sınavlara hazırlanmakta gecikirim.
36	9-Ödevlerim üzerinde tekrar tekrar düzeltmeler yaptığım için ödevlerimi zamanında yetiştiremememe riskim olmuştur.
37	16-Ödevlerimi en iyi şekilde yapayım derken, ödevleri bitirmeyi son güne kadar geciktiririm.
38	24-En iyisini, en güzelini yapma düşüncesi bile ders çalışmaya başlamamı geciktirir.

*Tersten puanlanması gereken maddeler